

Mødereferat

Mødedato	21/11 2016
Sted	SEGES
Deltagere	Asger Kristensen (Sønderjysk), Lene Moth (Vestjysk), Helle Borum (SAGRO), Charlotte Frimer Petersen (Østlige Øer), Helge Kjær Sørensen (DLMØ), Maria Pilgaard (LMO), Bente Andersen (selvstændig) Fra SEGES: Carl Åge Petersen, Flemming Gertz, Irene Wiborg Fra L&F: Erik Jørgensen, Marie van Maarschalkerweerd
Fraværende	Helge Lorenzen (kunne ikke nå frem) Hans Ole Kristensen (afbud dagen før)

Mødedato 21/11 2016

Workshop – input fra konsulenter til international evaluering

Først oplæg ved Marie vM. Omkring det politiske: Den forestående internationale evaluering er forankret i Fødevarer- og Landbrugspakken. L&F støtter positivt op om pakken men forholder sig kritisk til det faglige grundlag for vandområdeplanerne. Fagligt: gennemgang af de væsentligste kritikpunkter af modelarbejdet bag vandområdeplanerne.

Herefter diskussion i plenum. Den internationale evaluering omhandler modelarbejdet, så kommentarer omkring retention, jura og proportion af indsats er ikke medtaget her, selv om relevansen i det større perspektiv anerkendes.

Generelle kommentarer:

Selve modellerne er komplicerede at forstå, og her kommer rådgivningscentrene ikke med input – det er SEGES/L&F, der er på her.

Generelt er der en vis spænding om, hvem der kommer til at sidde i panelet til den internationale evaluering.

Hvor er det, vi gerne vil hen med den internationale evaluering? Vi kritiserer en række punkter ved modellerne; hvad de er baseret på, og hvordan de er udviklet. Gerne med eksempler på, hvor resultaterne ligger fjernt fra virkeligheden. Men selve det at bruge modeller vil ikke blive forkastet!

Det er også vigtigt at se på den kontekst, modellerne anvendes i, de forklarende variable, der indgår, og ikke mindst den sikkerhed, der er på resultaterne.

Eksempler på områder, hvor der rammes skævt:

Ringkøbing Fjord: Der er muligvis målopfyldelse her, da der kan ses vegetation ret langt ud i vandet. Alligevel store reduktionskrav. Godt eksempel på, at der ikke er entydig sammenhæng mellem N-tilførsel og økologisk tilstand.

Ringkøbing Fjord har en særlig historik pga. slusen. Siden 1990'erne er slusen blevet styret, så der er en saltkoncentration på 6-12 promille. Det har forbedret tilstanden betydeligt (synligt).

De to slusefjorde (Ringkøbing og Hjarbæk): målbelastning er her beregnet på grundlag af en mekanistisk model for Hjarbæk Fjord, og på grundlag af en statistisk model for Ringkøbing Fjord. De samles ikke som én, da de anses for at være to meget forskellige fjorde.

Andet fagligt input:

- Klimaforandringer som presfaktor – der refereres til professor Bange.
- Vandets opholdstid og betydning for tidlige korrelationer med N-tilførsel. Tidspunkt for N-udledning – hvis det udeledes i vinterhalvåret, vil det tit være væk, når vækstsæsonen (i vandet) begynder. Særligt ved kort opholdstid.
- Betydning af opblanding af vand.
- Det skal fremhæves, at der *ikke* står noget om N i vandrammedirektivet. Der skal holdes fast i, at sammenhæng mellem økologisk tilstand og N-tilførsel ikke er entydig og at god økologisk tilstand ikke kan forventes opnået alene ved N-reduktion.
- Idé at spørge panelet, hvilke forhold der efter deres mening skal være opfyldt, for at modellerne kan siges at være acceptable at anvende til dette formål.

Spørgsmål:

Hvad sker der for de stærkt modificerede områder? De har fået fristforlængelse, men når den udløber – hvad så? *Stærkt modificerede områder skal opnå godt økologisk potentiale, dvs. en tilstand, der ikke afviger væsentligt fra den bedst opnåelige, man kan forestille sig i et sådant vandområde. Fristforlængelse kan gives enten pga. udfordringer med teknisk at gennemføre indsatser, eller pga. uforholdsmæssigt store omkostninger. Det krævede økologiske potentiale skal være opnået ved udløb af forlængelsen.*

Aftaler:

Input til international evaluering sendes ud til de fremmødte konsulenter (og de to, der meldte afbud) til kommentering. Det vil være på engelsk og fremsendes inden jul.